

Özelleşen Dağıtım Şirketleri Denetlenemiyor...

EMO Yönetim Kurulu 15 Temmuz 2012 tarihinde yaptığı basın açıklaması ile özelleştirilen elektrik dağıtım bölgelerinin denetimine ilişkin boşluk oluşturulduğuna dikkat çekerek, acil denetim çağrısı yaptı. Anayasa Mahkemesi ve Danıştay'ın kararlarına rağmen denetimin özel sektöre devredilmesi ısrarının sürdürüldüğüne dikkat çekilen açıklamada şunlara yer verildi:

Anayasa Mahkemesi, 5 Temmuz 2012 tarihinde 6094 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un bazı maddelerini değerlendirdi. Anayasa Mahkemesi, kanunun 6. maddesinin ardına eklenen "...veya gerektiğinde masrafları ilgililerine ait olmak üzere EPDK tarafından yetkilendirilecek denetim şirketlerinden hizmet satın alınarak EPDK tarafından yaptırılabilir. Denetim şirketleri ile ilgili uygulamaya ilişkin usul ve esaslar, Bakanlık görüşü alınmak kaydıyla EPDK tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir" şeklindeki ifadelerin Anayasa'ya aykırı olduğuna karar verdi. Anayasa Mahkemesi'nin kararından 1 gün önce TBMM'de kabul edilen bir "torba yasa" ile benzer ifadeler, bir kez daha kanuna eklendi. Böylece Ana-

yasa Mahkemesi'nin iptal kararına rağmen, benzer düzenlemenin 12 Temmuz 2012'de Resmi Gazete'de yayımlanması ile filli durum sürdürülmektedir.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (EPDK) kanun ile kendine tanınan yetkiyi daha önce düzenlediği yönetmelikler ile özel şirketlere bırakmak istemişti. Resmi Gazete'de 7 Ocak 2007 tarihinde yayımlanan Elektrik Piyasasında Dağıtım Sistemi Yatırımlarının Düzenlenmesi ve Planlardaki Gerçekleşmelerin Denetlenmesi Hakkında Yönetmeliğin, bağımsız yatırım denetim şirketlerine yetki devri öngören hükümlerinin iptali istemiyle EMO tarafından ise 6 Mart 2007 tarihinde Danıştay'a başvurulmuştu.

Dava dilekçesinde, 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nda "Özelleştirme sonrası elektrik dağıtım tesislerinin iyileştirilmesi, güçlendirilmesi ve genişletilmesi için yapılan yatırımların mülkiyeti kamuya aittir" şeklinde hüküm bulunduğu belirtilerek, Yönetmeliğin iptali istenmişti.

EMO tarafından açılan dava Ekim 2009'da Danıştay 13. Dairesi tarafından karara bağlandı. Danıştay 13. Dairesi tarafından oybirliğiyle alınan kararda, "Asli ve sürekli kamu hizmeti niteliği taşıyan denetim yet-

kisinin düzenleyici işlemlerle özel hukuk tüzel kişilerine devredilmesi söz konusu olamayacağından, elektrik piyasasında dağıtım şirketlerinin yatırımlarının gerçekleşmelerinin denetlenmesi yetkisinin bağımsız yatırım denetim şirketlerine devrini öngören düzenlemede hukuka uygunluk bulunmamaktadır" denildi.

Danıştay tarafından yönetmeliğin iptal edilmesi ile birlikte bu kez 29 Aralık 2010 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6094 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un da benzer bir düzenleme yapılarak, iptal edilen hükümlere yasal dayanak sağlanmaya çalışılmıştır.

Kanundan sonra çıkarılan "Elektrik Piyasasında Faaliyet Gösteren Üretim ve Dağıtım Şirketlerinin Lisansları Kapsamındaki Faaliyetlerinin İncelenmesine ve Denetlenmesine İlişkin Yönetmelik" de 6 Aralık 2011 tarihinde EMO tarafından dava konusu edilmiştir. Bu davanın dilekçesinde, yönetmeliğin Anayasa'nın "Devletin, kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzel kişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler,

memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görülür” şeklindeki hükümlerine aykırı olduğu vurgulanmıştır. Konunun Anayasa Mahkemesi’ne taşınması istenildiği dava halen Danıştay’da devam ederken, bu yönetmeliğin dayanağını oluşturan kanunda yer alan hükümler Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edildi.

Anayasa Mahkemesi’nin gerekçeli kararı dahi henüz yayımlanmadan Resmi Gazete’nin 12 Temmuz 2012 tarihli sayısında 6353 sayılı “Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”un 22. ve 31. maddesinde benzer düzenlemeler yeniden getirildi. Bu düzenlemenin Anayasa Mahkemesi’nin kararından yalnızca bir gün önce TBMM Genel Kurulu’nda kabul edilerek, yasalaşması ise ayrıca dikkat çekicidir.

Bu düzenlemede öncekilerden farklı olarak “özelleştirilen elektrik dağıtım bölgelerinin mülkiyetinin kamuya ait olduğu” vurgulanarak, denetleme yetkisi EPDK’dan alınarak, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı’na verildi. “Bakanlık bu denetimi bu konuda ihtisas sahibi olan kamu kurum ve kuruluşlarına yetki devri suretiyle veya yetkilendireceği denetim şirketlerine hizmet satın almak suretiyle

yaptırabilir” şeklindeki ibare ile denetim özelleştirilmesi yolu açık bırakıldı. Aynı kanunun 31. maddesinde ise denetimin “EPDK tarafından yetkilendirilecek denetim şirketlerinden hizmet satın alınarak EPDK tarafından yaptırılabilir” ibareleri de yasaya eklendi.

Yönetmelik ile olmayınca kanun değişikliği yapılmış, bu değişikliğinde Anayasa Mahkemesi’nden dönmesi bile AKP’yi durduramamıştır. Gerek Danıştay’ın gerekse Anayasa Mahkemesi’nin kararlarına rağmen, denetimin özelleştirilmesinde ısrar edilmesini anlamak mümkün değildir. AKP, EMO’nun konuya ilişkin uyarılarını göz ardı etmiş, yargı kararını boşa çıkartacak şekilde, yasama organında düzenleme yaptırmaktan bile çekinmemiştir. Anayasa Mahkemesi’nin kararına açıkladıktan sonra 9 Temmuz 2012 tarihinde TBMM’den Cumhurbaşkanlığı’na sevk edilen düzenlemenin, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül tarafından 2 gün içinde, jet hızı ile onaylanması, Cumhurbaşkanlığı’nda yasaların Anayasa’ya aykırı olup, olmadığına ilişkin değerlendirme yapılmadığının göstergesidir. Söz konusu yeni kanun değişiklikleri ve EPDK’nın yayımlayacağı yönetmeliği de yargıya

taşıyacağımızdan kimsenin şüphesi olmasın.

Henüz bir denetim mekanizması kurulamamışken elektrik dağıtım bölgelerine ilişkin özelleştirme ihaleleri düzenlenmiş, ilki Ocak 2009’da olmak üzere Başkent, Meram, Sakarya, Osmangazi, Uludağ, Çoruh, Çamlıbel, Fırat ve Trakya elektrik dağıtım şirketlerinin özel sektöre devri yapılmıştır. Aradan geçen bunca zaman içinde mülkiyeti kamuda kalacak olan tesislere ilişkin denetimlerin nasıl yapıldığı soru işareti olarak kalmıştır.

AKP’nin idaresini özel ellere terk ettiği kamu mallarına ilişkin denetimin de özel ellere bırakılması konusundaki ısrarını anlamak mümkün değildir. Bu ideolojik yaklaşım için hukuk devletinin en temel kuralarının bile çiğnenmesi kabul edilemez. Özelleştirme sonrası özel şirketlerin faaliyetlerinin yeterince denetlenmemesi sonucu oluşan kamu zararı konusunda yalnızca siyasi iktidarın değil, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı’nın bürokratlarının da sorumlulukları oluşacaktır. Yaratılan 5 yıllık boşluğa dikkat çekerek, denetimsizliğin kamu zararı oluşturduğu uyarısında bulunuyor ve acil denetim çağrısı yapıyoruz.

Veli Zeytinoğlu’nu Yitirdik

1030 sicil nolu üyemiz Veli Zeytinoğlu 12 Temmuz 2012 tarihinde aramızdan ayrıldı. 1933 yılında İzmir’de doğan Zeytinoğlu; 1959 yılında Yıldız Teknik Üniversitesi Elektrik Mühendisliği Bölümü’nden mezun olmuştu.

Şubemiz 3. Dönem Yönetim Kurulu (1970-1971) üyeliği görevinde de bulunan Veli Zeytinoğlu SMM olarak çalışmaya başlayan ilk üyelerimizdendi. 50 yıllık meslek yaşamında meslektaş dayanışmasına ve Oda örgütlülüğüne önem veren Veli Zeytinoğlu; son yıllarda yaşadığı sağlık sorunlarına karşın, Şube genel kurul ve seçimlerine katılarak Şube çalışmalarına desteğini sürdürmüştür.

Üyemizin ailesine ve meslektaşlarımıza başsağlığı dileriz.

